

Med fokus på unga

En politik för goda levnadsvillkor,
ungas makt och inflytande

Lena Nyberg

Generaldirektör
Myndigheten för ungdoms- och
civilsamhällesfrågor

OM MUCF

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor tar fram och sprider **kunskap om ungas levnadsvillkor** och om **det civila samhällets förutsättningar**

Vi ger bidrag till föreningsliv, kommuner och internationellt samarbete.”

Två huvudsakliga politikområden

Ungdomspolitik - Med fokus på unga

- Uppföljning av ungas levnadsvillkor
- Ungdomsperspektivet
- Stötta kommuner och statliga myndigheter

Politiken för det civila samhället

- Fördjupa, samla och sprida kunskapen om det civila samhället
- Stötta kommuner och statliga myndigheter

Alla ungdomar ska ha
goda levnadsvillkor,
makt att forma sina liv
och **inflytande** över
samhällsutvecklingen

Regeringens tre prioriterade områden

1

Ungas
inflytande

2

Ungas egen
försörjning

3

Ungas psykiska
hälsa

Det ungdomspolitiska uppföljningssystemet

1

2

3

Fokus 18: **Ungas sociala inkludering**
Fokus 17: **Ungas etablering i arbets- och samhällsliv**
Fokus 16: **Unga nyanländas etablering i arbets- och samhällsliv** (delrapport till Fokus 17)
Fokus15 – **sexuella och reproduktiva rättigheter**

Fokus14 – **fritid och organisering**

Fokus13 – **jämställdhet**

Fokus12 – **villkor för unga med funktionsnedsättning**

Fokus11 – **bostadssituation**

Fokus10 – **inflytande**

Fokus09 – **metoder för att bryta utanförskap**

Fokus08 – **utanförskap**

Fokus07 – **hälsa och utsatthet**

Fokus06 – **kultur och fritid**

Fokus05 – **etablering och försörjning**

Attityd- och värderingsstudie
(2013)

Attityd- och värderingsstudie
(2007)

LUPP

Polarisering

- Analyserna i Fokus 10 visar en tydlig polarisering i samhället, vilket visar sig i att det finns oroväckande stora skillnader i ungas möjligheter att utöva inflytande över sitt liv i de olika sfärer vi studerat.
- Segregationen i samhället har ökat och många unga kommer inte i kontakt med jämnåriga med annan social eller etnisk bakgrund än deras egen.

Fritiden har stor betydelse

- Fritiden har stor betydelse för unga i åldern 16–29 år, där var sjätte uppger att fritiden är det som ger livet mest mening
- Barn och unga är med i allt färre föreningar
  - Föreningslivet i Sverige når en allt mindre andel barn och unga i åldern 10–19 år, det gäller särskilt de äldre i åldersgruppen.
- En förklaring till ett minskat intresse för föreningsmedlemskap finns i allt fler konkurrerande aktiviteter.
- Det finns också tydliga tecken på att unga som börjar tidigt med en fritidsaktivitet också slutar tidigare på grund av att de tröttnar. De som slutar säger i allt större utsträckning att de vill pröva nya aktiviteter (med högre frihetsgrader) eller att de vill ta det lugnt.

Kartläggning av den öppna fritidsverksamheten

- Antalet fritidsgårdar minskar, medan antalet ungdomens hus ökar något
- En relativt liten andel unga besöker öppen fritidsverksamhet; fler unga (16-19), fler med små resurser, fler killar
- Ett bra bemötande, kännedom om verksamheterna och möjlighet till inflytande är exempel på faktorer som främjar deltagande
- Fortsatt arbete med mål och uppföljning samt kunskaps- och kvalitetsutveckling behövs

Unga utanför normen mindre aktiva

- Unga med funktionsnedsättning var föreningsmedlemmar, läser böcker, idrottade/motionerade och besöker kulturevenemang i mindre utsträckning än andra unga.
- Unga med funktionsnedsättning generellt är mindre delaktiga i skolaktiviteter än andra unga och att inflytandet över den egna fritiden i gruppen kan begränsas av vilka stöd som ges och vilken grad av tillgänglighet som finns inom olika områden.
- Unga bisexuella, homosexuella och unga som är osäkra på sin sexuella läggning idrottade i lägre grad än heterosexuella

Bemötande

- Trygghet och bemötande är faktorer som kan påverka hur aktiva olika ungdomsgrupper är på fritiden.

Exempelvis har:

- Nästan en tredjedel av unga med funktionsnedsättning uppger att de har avstått från att besöka en fritidsverksamhet på grund av rädsla för att bli dåligt bemött, jämfört med drygt en tiondel av övriga unga.
- En ungefär lika stor andel, 30 procent, bland unga som är bisexuella, homosexuella eller osäkra på sin sexuella läggning anger att de avstått av den anledningen

Unga nyanlända

- Inga särskilda etableringsinsatser för unga nyanlända trots att unga har särskilda behov
- Inga särskilda etableringsinsatser till unga tjejer, unga killar, unga hbtq-personer, unga med funktionsnedsättning, unga föräldrar
- Samhällsorienteringen uppskattad men 60 timmar räcker inte!
- Mer kunskap om hälsa behövs. Mer kunskap om egna rättigheter behövs
- Brist på möjlighet att öva språket – unga nyanlända vet inte hur de ska komma i kontakt med andra unga. Praktikinsatser ger inte alltid möjlighet att öva språket
- Civilsamhället är en underanvänd resurs – men goda exempel finns

Integration och civilsamhällets roll

- Unga nyanlända har uttryckt en önskan att träffa fler etablerade svenskar.
- Unga nyanländas egna kompetenser tas inte tillräckligt tillvara inom civilsamhälle och fritidsverksamheter. Tendens att unga nyanlända främst ses som behövande, inte som resurser, vilket försvårar både individens utveckling och integration
- Ökade satsningar på att mobilisera nyanländas egna krafter skulle både stärka nyanlända själva och förbättra integrationen.
- Otillräckliga resurser i civilsamhällesorganisationer som möter unga nyanlända. I vissa fall allt för snäva bidragskriterier som försvårar integrering med organisationernas ordinarie verksamhet där även unga etablerade svenskar deltar

Fokus 17: Ungas etablering i arbets- och samhällsliv

Fyra delrapporter:

- Ungas etablering -vi tar bland annat fram ny kunskap om ungas engagemang i civilsamhället
- Etableringen av unga med funktionsnedsättning -vi kartlägger kommuners arbete med gruppen och presenterar nya data om villkoren för unga med funktionsnedsättning
- Etableringen av unga hbtq-personer -vi presenterar nya data om villkoren för unga hbtq-personer
- Unga nyanländas etablering (Fokus 16, redan publicerad); om villkoren för unga inom arbetsförmedlingens etableringsuppdrag
- Fokus 17 publiceras den 30 november 2017

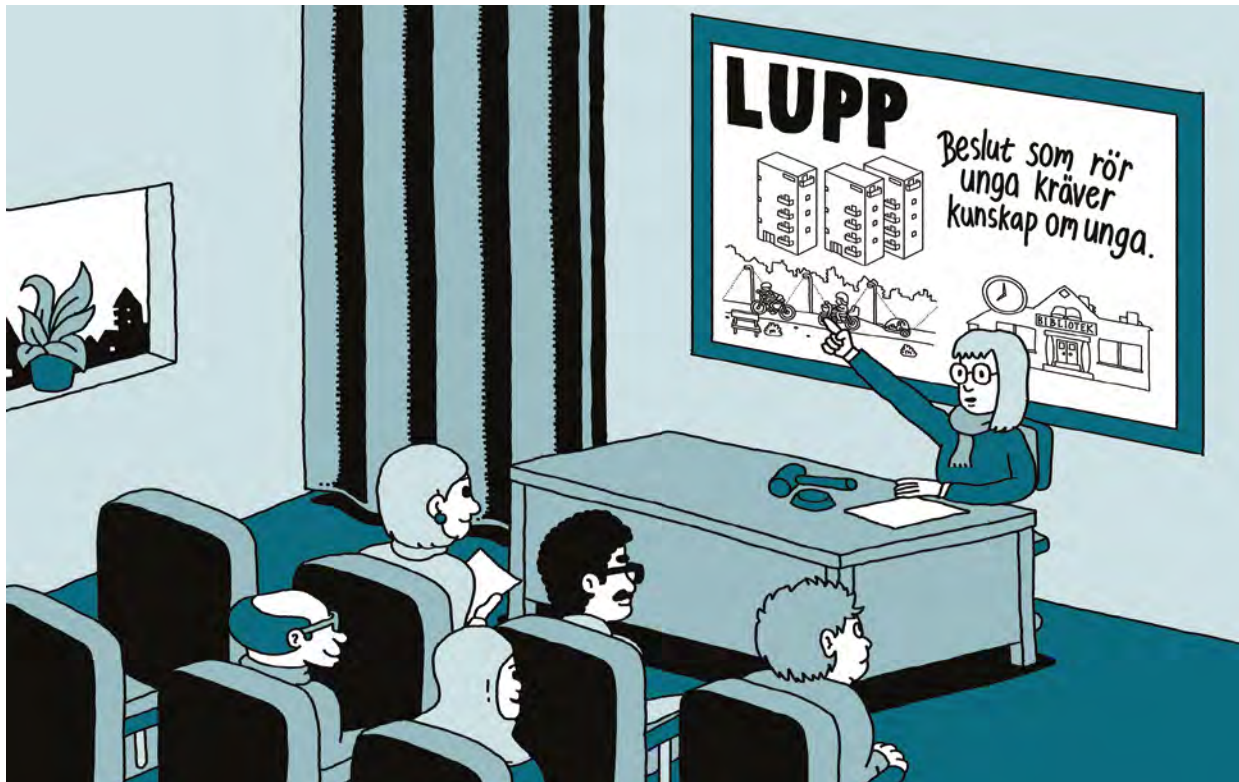
LUPP – beslut som rör unga kräver kunskap om unga

Lupp - **lokal uppföljning av ungdomspolitik** - är ett verktyg för att ta reda på hur ungas livssituation ser ut lokalt.

Ungdomsenkäten Lupp kan användas för att:

- skaffa kunskap om unga
- skaffa underlag i beslutsprocesser som rör unga
- förbättra ungas levnadsvillkor lokalt
- underlätta eller starta ett samarbete mellan förvaltningar och verksamheter

Lupp är tillgänglig på svenska, engelska, arabiska, somaliska och dari.

<https://www.youtube.com/watch?v=yTEEsmd6pcU>

MUCF som stöd

Utöver att erbjuda enkäten **Lupp** har ett flertal skrifter tagits fram i syfte att **ge stöd i det lokala arbetet** med att **integrera ett ungdomsperspektiv**.

Demokrati, inflytande, modeller för påverkan

Pågående uppdrag, presenteras under hösten 2017:

- Enkätundersökning i landets kommuner för att ta fram aktuell kunskap om påverkansmodeller och inflytandeforum för unga på lokal nivå.
- Kartlägger hur kommuner arbetar med att integrera ett barn och ungdomsperspektiv i verksamheten.
- Lärande exempel från kommuner som arbetar med innovativa metoder för ungas inflytande på lokal nivå

Hur ser samverkan ut mellan civilsamhället och kommunen i socioekonomiskt utsatta områden?

- Ideella föreningar i utsatta områden erbjuder många olika socialt inriktade aktiviteter för offentliga medel, samtidigt som de upplever sig ha sämre ekonomiska villkor än andra föreningar
- Ideella föreningar i utsatta områden är bra på att nå underrepresenterade grupper
- Ideella föreningar upplever att dialogen med offentlig sektor och kunskapen bland tjänstepersonerna blivit stadigt sämre under de senaste fem åren.

Uppdrag att genomföra förberedelser av skolval

- Nationella allmänna val 2018 och Europaparlamentsval 2019
- Stimulera ett högre valdeltagande
- Skolval ger en konkret upplevelse av röstningsförvarandet
- Tillfälle att prata om demokrati i skolan

- Särskilt fokus på skolor i socioekonomiska svaga områden

Bidrag till sommarlovs- aktiviteter

Bidrag till landets kommuner för att ordna gratis aktiviteter för barn under sommarlovet. Alla barn har rätt till en rolig sommar!

Ni kan söka

Kommuner kan rekvirera bidraget för att utveckla och genomföra sommarlovsaktiviteter.

Vill du veta mer?

Rikskonferensen 2017 – Ungas sociala inkludering

- 30 november- 1 december, Stockholm

Publikationer och kunskap

- www.mucf.se

Lena Nyberg – Generaldirektör
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Lena.nyberg@mucf.se

